

Harasztiné Bata Zsuzsanna, ny. óv odapedagógus

Novemberi útmenti fák

Reggelre fagyott. Az autók szélvédőjén vékony jégréteg nehezíti az indulást. Fényes a nap, erőlködik. Nyúlik az árnyék. A hosszú útra igyekvők fázósan húzzák össze a kabátot. Hol van már a forró nyár, a szelíd ősz, mely rövid volt, de beszínezte a lombokat. November őszi hónap és mégis meghozta a hegytetőkre a korai havat. A kertek fehér virágai fagyosan dideregnek, barnulnak a szirmok, nemrég még a szomorúságra hozták a vigaszt, bánatot üztek, életben maradást üzentek.

Szép somogyi dombok között suhan az autó, az utazók időt akarnak nyerni, talán korábban kellett volna indulniuk. Most felgyorsul a kocsi, de halk a motorja. Jobbra, balra kis erdők helyén tisztások láthatók. Mi történt? Miért kellett a kis fáknak elkerülni onnan és hova tűntek? Kék ruhás emberek sűrögnek. Lám-lám, útépitéshez készülnek, szélesítik az autótutat. Mennyire megváltozott a táj! A szántóföldek is eltűntek, a házak is a falu végén. Most teljesen lelassul a kocsi, korlátozott sebességgel halad. Óriás farönkök jobbra, balra, törzsek felvágva szabályosan, szállításra várnak. A szántóföld helyén mérőműszerekkel jár-kell a földmérő, a földtani vizsgálatok is most folynak, azaz hogy milyen a rétege a talajnak. Egyik részen agyagos barna, másutt fekete felszántott, olajos fényű. Nemrég még benne volt a termés, a cukorrépa, kukorica, repce.

Ki tudja megfejteti, hogy a hársfa rönk a nyírfa, a nyárfa, a fűzfa rönk mire emlékezik, miről álmodik kiborítva, kidöntve, felvágva?

- *Susogtam. Az égig értek ágaim,- mondja a nyárfa,- de lehet, hogy nagyot mondtam, nem az égig értek, csak a felhőkig, de szarka röppent és dolmányos varjú a legmagasabb csúcsra, s onnan elláttak messzire. Az út túlsó felén sok sudár nyárfa áll, üzentem nekik, hogy szórják el hajtásaikat, magjukat. Hadd vigye el a szél messzire, nőjön ki belőle égig érő sok-sok nyárfa. Itt az épülő új út mentén csak díszbokrok lesznek, szabályosan nyírt örökzöldek, ezt biztosan tudom, mert messzire elláttam a már megépült utak felé.*
- *Hársfa voltam, ezer és ezer méhecske döngött, döngicsélt, zümmögött, virágport gyűjtött. Szépen sárgultak leveleim. Most itt fekszem. Jövő tavasszal hiába jönnek ide a méhek, másutt kell keresniük a hársfa virágot. Pipacsos volt itt az út széle, az árokban víz gyűlt össze esők után, megtelt az árok. Néha gyalogos, vagy kerékpáros pihent meg dús lombom alatt.*
- *Nyírfa voltam. Fehér a kérgem. Sokan azt mondják, hogy romantikus üldögélni ágaim alatt. Vannak, akik törzsemből lecsapolták a nedvességet, aminek jó íze van. Apró sárga kis levelek*

hullottak le, miközben jött a narancssárga hangos markoló gép és kiborította egész törzsemet. Valaki azt énekelte, hogy Nyírfa ága jól kifaragva, abból lesz a... Mi is? valami fűvós hangszer.

- *Szelíd fűzfa voltam. Kosarat fontak vesszőimből meg fonott karosszékeket. Azok annyira hangulatosak egy teraszon, hogy aki beleül, elfelejti gondját, bánatát. Az almaszedőket soha nem láttam, hogyan szedik a fáról vagy a földről, fűről a lehullott gyümölcsöt a fűzfavesszőimből készült kosarakba. Jó tudni, hogy bárhova hull ágam, ha víz éri, rögtön hajszál gyökeret hajt. Bárhol megered, bárhol fává nőhet.*

Az autóban utazók hallgatnak, talán gondolatban folytatódik még a kivágott fák története, arra emlékeztetve, hogy: - Hányszor suhantak el erre, az évek során! Kezdetben lassú járművel, megterhelt kis autóval, gyerekekkel a hátsó ülésen, később erősebb motorral jobban haladt az autó. A kétoldali látvány gyönyörködtette őket.

Ősszel a sarjadó búza, mely készült a télre, s tavaszra, mert abból lett a kenyér, tavasszal újabb vetések, esőre várva.

Húsvét közeledtén a barka füzek az utak mentén, a felszántott földeken a növekvő kukoricaszárak, a virágzó repce, nagyfejű napraforgók táncoltak, hajlongtak a Nap felé.

Nyári napokon a pipacs tenger csábított arra, hogy meg kellene állni, csokorra szedni a színompás piros virágot, ősszel a lángoló színű erdők, vörös sárga lombjaikkal.

Most november van, reggel jégpáncél borította az autót és az utazó érzi, hogy a négy évszak próbára teszi. Hamar sötétedik, rövidülnek a nappalok, felhős az ég, eső szemerkél, a kivágott fák többé nem mesélnek. Az új széles autót hamar megépül, hidakat építenek fölé, hogy a vadon élők át haladhassanak az út felett, hisz itt élnek őzek, szarvasok, nyuszik, vad malacok. Erdők helyébe újat telepítenek, talán épp bükköst vagy tölgyest.

Változik a táj, az utazók is. Pihen a természet, **de aki meghallja** a csendben a fák sóhaját, az avar alatt a percegést, száraz ágak reccsenését a szélben, ahogy épp lehullnak, a vadon élő állatok óvatos léptét, **az a teremtett világ szépségeinek lesz tanúja**, a körforgás meg felbátorítja arra, hogy reménykedjen. Ősz után jön a tél, tél után tavasz,

“Január- február. Itt a nyár!” -ahogy egykor egy **kedves magányos költő, Károlyi Amy** mondta, önmagát is megerősítve.